

Limba română, cel mai mare obstacol pentru integrarea copiilor ucraineni refugiați în România și a familiilor lor

Organizația Salvați Copiii România deschide cel de-al optulea centru de consiliere și servicii integrate pentru copiii din Ucraina

Baia Mare, 29 martie 2023: Copiii ucraineni și familiile lor care și-au găsit refugiu din calea războiului în România spun că s-au întâlnit în proporție minoră cu situații de discriminare, abuz verbal sau comportament ostil (7%), dar întâmpină probleme de integrare socio-educatională (copiii) și pe piața muncii (adulții), în principal din cauza barierei lingvistice, arată datele unui studiu calitativ al UNHCR, din decembrie 2022. În acest context, Organizația Salvați Copiii România deschide cel de-al optulea centru de consiliere și servicii integrate pentru copiii care se refugiază din Ucraina și familiile lor, la Baia Mare. Unul dintre serviciile esențiale este programul de integrare educațională și oferirea lecțiilor de limbă română copiilor ucraineni: până acum, 1.232 de copii ucraineni au fost incluși în programele educaționale ale organizației și 445 dintre ei învață limba română.

Andryi are doar 12 ani și experiența unei vieți de adult. Înainte de război locuia într-un orășel din regiunea Kiev, mergea la școală și avea prieteni. Atunci când au început bombardamentele, părinții au decis să meargă în Kolonșciîna, lângă Bucea, unde locuia bunicul matern, crezând că acolo vor fi în mai multă siguranță.*

Pentru Andryi, toată situația a fost foarte confuză. “La început nu a înțeles gravitatea situației și credea că totul este ca un joc pe calculator, ca un film cu lupte militare. Ca băiat, era fascinat de aceste lucruri și credea că totul e ca în filme. Când a auzit zgomotul bombardamentelor și a văzut efectele devastatoare pe care le produc, entuziasmul lui s-a transformat în teamă. La zgomote puternice se speria foarte tare și fugea la mine. Dormea mereu cu mine pentru că se temea”, povestește mama.*

*Când și aici a început asediul, băiatul a fost nevoit să se ascundă cu familia în școala din sat. În 20 martie 2022, familia s-a întors la Kiev, dar părinții nu erau liniștiți. În cele din urmă, Andryi*a trebuit să accepte că va pleca doar cu mama lui. Astăzi este în Baia Mare și este inclus în programul Salvați Copiii.*

Agresiunea militară asupra Ucrainei a condus la un aflux de refugiați de peste **19.729.989 de persoane** (date UNHCR, 20 martie), care au tranzitat **granițele României, Poloniei, Slovaciei, Ungariei și Moldovei**, în marea lor majoritate copii și părinți. Dintre aceștia, **8.156.960 de persoane** (date UNHCR, 20 martie) sunt înregistrate în Europa, iar **4.946.920** de cetățeni ucraineni (date UNHCR, 20 martie) au fost înregistrați pentru Protecție Temporară în Europa. În România, de la declanșarea acestei crize (24 februarie 2022), la nivel național, au intrat **3.832.645** de cetățeni ucraineni. Pe teritoriul României sunt, în acest moment, **110.012 de cetățeni ucraineni** (date UNHCR, 20 martie).

În ceea ce privește **profilul demografic**:

- 78% (trei sferturi) dintre refugiații ucraineni din România sunt femei;
- 33% dintre persoanele din familiile refugiate sunt copii, 54% au vârsta între 18 și 59 de ani și 13% sunt persoane cu vârsta peste 60 de ani.

Accesul pe piața muncii

- Cei mai mulți dintre adulții ucraineni refugiați în România au un nivel ridicat de educație și erau angajați în țara lor, înainte de război;
- Percepția respondenților la ancheta UNHCR despre accesul pe piața de muncă din România nu e în general favorabilă: 51% nu au același statut profesional ca în Ucraina, în general din cauza barierelor lingvistice.

Siguranța socială

- România este considerată de marea majoritate a respondenților o țară sigură: discriminarea, abuzul verbal și comportamentele ostile au fost observate doar de 7% dintre participanții la anchetă.

Accesul la educație

- Majoritatea copiilor ucraineni refugiați în România urmează cursurile online. Proporția este ridicată pentru copiii cu vârste între 12 și 17 ani, dar scade la vârste mai mici: 52% pentru grupa 6 – 11 ani și doar un procent pentru copiii cu vârsta sub 5 ani.

Trauma dislocării de casele, școlile și, de cele mai multe ori, de tații lor este una complexă. În perioada plină de insecuritate prin care trec, copiii ucraineni au nevoie să își continue studiile, să socializeze, să își facă prieteni, să se simtă integrați în comunitățile în care se refugiază din calea războiului.

Gabriela Alexandrescu, Președinte Executiv Salvați Copiii România, a vorbit despre importanța integrării în comunitate: *„Trauma psihologică a acestor copii este una majoră, iar primul pas spre vindecare este redobândirea sentimentului de normalitate. De aceea, integrarea socială și continuarea studiilor educaționale sunt atât de importante, pentru că acești copii au nevoie să știe că sunt în siguranță și că nu sunt abandonați”*.

*Numele a fost schimbat pentru protejarea identității.

Context

Organizația Salvați Copiii România și-a diversificat programul destinat copiilor refugiați din Ucraina și, dincolo de asistența umanitară imediată, a creat un program de incluziune prin activități de tip *after-school*, programe de terapie și consiliere socială.

România și Republica Moldova rămân țări aflate în prima linie a asistenței umanitare pentru refugiații ucraineni. Raportat la numărul de locuitori, Republica Moldova este țara din regiune ce găzduiește cei mai mulți refugiați, peste 90.000 din cele circa 600.000 de persoane care au intrat în țară de la începutul războiului din Ucraina alegând să rămână pe teritoriul național moldovean, dintre care 42.637 sunt copii.

Începând din 25 februarie 2022, Organizația Salvați Copiii este alături de refugiații ucraineni, evaluează constant nevoile și oferă asistență umanitară, după caz. În momentul de față suntem prezenți în 4 puncte de trecere a frontierei cu Ucraina și Republica Moldova, în 5 Centre de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil ale Inspectoratului General pentru Imigrări, în 3 tabere de refugiați coordonate de IGSU, în 3 puncte de staționare, în 2 centre de zi, în 8 Centre de Consiliere și Servicii Integrate create de Salvați Copiii în mai multe locații. De la declanșarea acestei crize până în prezent, Salvați Copiii a oferit pentru **261.952 de persoane**, dintre care **140.338 de copii** ucraineni și **121.614 de adulți** (femei, vârstnici, bărbați cu derogare medicală, familii extinse) materiale de strictă necesitate, suport psiho-social, informare și consiliere, suport financiar, în funcție de nevoi, dezvoltând programe educaționale și de integrare socială.

Până în februarie, 26.401 persoane au fost sprijinite prin programul de asistență financiară. Asistența financiară a fost acordată fie prin transferuri bancare directe (1.798 de beneficiari unici), fie prin oferirea de tichete sociale pentru acoperirea nevoilor de bază (17.783 de beneficiari unici), iar pentru cazuri vulnerabile a fost acordat suport atât prin transfer bancar, cât și prin tichete sociale (6.820 de beneficiari unici).

Prin Bucătăria mobilă din Vama Isaccea, Organizația Salvați Copiii a oferit, de la începutul războiului până în prezent peste 183.600 de porții de mâncare, aproximativ 600 de porții pe zi. Totodată, organizația și-a extins intervenția în sprijinul copiilor refugiați din Ucraina aflați pe teritoriul Republicii Moldova, unde a organizat trei transporturi umanitare cu 780.000 de produse de primă necesitate, igienico-sanitare, pentru 42.000 de bebeluși, copii de vârstă mică și mame, a susținut integrarea școlară pentru 1600 de copii și a donat două unități medicale mobile pentru oferirea de servicii socio-medicale integrate femeilor, gravidelor și copiilor refugiați din Ucraina în Republica Moldova. De asemenea, susținem sănătatea copiilor din Ucraina tratați la Institutul Mamei și Copilului din Chișinău cu 5300 de produse și echipamente medicale spitalicești.

Organizația Salvați Copiii este activă în domeniul azilului încă din 1995, derulând o serie de proiecte ce oferă servicii educaționale și sociale adresate nevoilor specifice ale copiilor solicitanți de azil și refugiați, inclusiv minori neînsoțiți și persoane relocalate, în vederea integrării lor sociale și educaționale. În cei 27

de ani de activitate în domeniul azilului, peste 9.200 de copii și familiile acestora au beneficiat de activități zilnice, asistență financiară, consiliere socială și psihologică și suport material și educațional, în cele 5 centre regionale (București, Galați, Rădăuți, Șomcuta Mare și Timișoara).

Pentru mai multe informații, **persoana de contact: Iulia Blaga, coordonator zonal, tel. 0744805809, email – iulia.blaga@salvaticopiii.ro.**

Despre [Salvați Copiii România](#)

De 32 de ani, Salvați Copiii România construiește programe sociale, politici publice și practici solide în beneficiul copilului din România. Expertiza și complexitatea proiectelor la nivel național fac din organizație o instituție socială esențială, al cărei rol este medierea între societate și autoritatea publică, în beneficiul copilului. În cele peste trei decenii de activitate, Salvați Copiii a intervenit activ în societate, identificând soluții concrete pentru protejarea și sprijinirea copiilor vulnerabili, și a militat, în același timp, pentru o colaborare viabilă cu autoritățile decidente, pentru asigurarea interesului superior al copilului. Salvați Copiii și-a asumat rolul de supraveghere vigilentă a autorităților publice, în așa fel încât acestea să implementeze politici publice de durată care să corecteze cauzele care duc la vulnerabilizarea copiilor. Totodată, organizația a reușit să creeze rețele active de solidaritate, prin încurajarea responsabilității sociale a companiilor și a societății, în sens larg. În calitate de membru al Save the Children, cea mai mare organizație independentă din lume care promovează drepturile copilului și care cuprinde 30 de membri și desfășoară programe în peste 120 de țări, VIZIUNEA noastră este o lume care respectă, pentru fiecare copil, dreptul său la supraviețuire, educație, protecție și participare, asumându-ne MISIUNEA de a obține progrese importante privind modul în care copiii sunt tratați și producerea schimbărilor imediate și de durată în viața acestora. Peste 2.920.000 de copii au fost implicați în programele și campaniile Organizației Salvați Copiii.